

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата наук, доцента Галашка Олександра

Івановича на дисертаційну роботу

Мазуренка Ігоря Олександровича

**«Використання інноваційного спеціалізованого тренажерного обладнання у силовій підготовці армспортсменів різної кваліфікації»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 – фізична культура і спорт**

Актуальність теми дисертації. Сучасний армспорт – це вид єдиноборств, що потребує від спортсмена максимального навантаження та напруження. Він відноситься до швидкісно-силових видів спорту, причому у спортсменів вищої кваліфікації силова складова має вирішальне значення.

Досягнення високого рівня спортивної майстерності залежить, насамперед, від науково обґрунтованої та ефективної системи тренування. На сьогодні у багатьох видах спорту з цією метою використовуються різні тренажерні обладнання та спеціальний інвентар.

Однак дотепер залишається низка питань, які потребують подальшого уточнення та вирішення. У зв'язку з цим проблема створення нових, більш ефективних тренажерних систем і методів їхнього використання, що забезпечують успішне виконання змагальних рухових дій і здатні компенсувати фактори, що перешкоджають ефективній реалізації рухового потенціалу, які дозволяють створити «штучне середовище» для визначення шляхів підвищення силового потенціалу рухових дій, є актуальною і потребує нагального вирішення.

Усе зазначене зумовило вибір теми дослідження «Використання інноваційного спеціалізованого тренажерного обладнання у силовій підготовці армспортсменів різної кваліфікації».

Актуальність роботи також визначається тим, що вона виконана згідно з планом науково-дослідної роботи 1.14 «Теоретико-методичні основи розвитку

не олімпійського спорту» (номер державної реєстрації 0115U002372) 2015–2017 рр. і згідно зі зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту Міністерства молоді та спорту України 2.2. «Перспективні напрями вдосконалення теоретичного та методичного забезпечення тренувальної діяльності у сучасному спорті» на 2019-2024 рр. (номер державної реєстрації 0120U101061). Роль автора полягала в розробці інноваційного спеціалізованого тренажерного обладнання для силової підготовки армспортсменів й обґрунтуванні методики їх використання.

Достовірність і наукова новизна отриманих результатів. Досягнута вірогідність отриманих результатів і висновків забезпечена їх всебічним обґрунтуванням, відповідністю методів дослідження меті та завданням дослідження; достатньою тривалістю дослідження, якісним і кількісним аналізом його результатів; використанням репрезентативного обсягу вибірки та доцільним і коректним застосуванням методів математичної статистики під час обробки й аналізу отриманих у дослідженні даних.

Дисертація має суттєву наукову новизну. Автором вперше запропоновано методику використання у тренувальному процесі кваліфікованих армспортсменів авторських тренажерів локально спрямованої дії: «Регульований блок», «Машина Mazurenko», «Механічна рука», «IRON HAND»; запропоновано методику тестування й оцінювання спеціальних силових показників і рівня силової підготовленості висококваліфікованих армспортсменів трьох вагових категорій і спортсменів першого розряду вагової категорії від 80 до 100 кг у силі згинання пальців, натяжці молотком, гаку та згинанні кисті лівої та правої рук; запропоновано експериментальну програму річного макроциклу підготовки кваліфікованих армспортсменів з комплексним використанням інноваційних тренажерів й обладнання; визначено модельні показники та оціночні критерії рівня силової підготовленості висококваліфікованих рукоборців у вагових категоріях до 80 кг, від 80 до 100 кг і понад 100 кг і спортсменів першого розряду вагової категорії від 80 до 100 кг у тестових вправах; встановлено, що високий

показник абсолютної сили в усіх тестових вправах досягається за рахунок синхронізації взаємодії визначених окремих груп м'язів, які забезпечують рухову дію, що підтверджується динамікою співвідношення кількості зв'язків високого, середнього та низького рівнів кореляційних зв'язків; визначено оптимальне співвідношення обсягу загальної, допоміжної та спеціальної фізичної підготовки, динамічного та статичного навантаження в річній тренувальній програмі кваліфікованих армспортсменів.

Отримані результати дозволили доповнити та розширити наявні розробки щодо методики використання динамічних і статичних навантажень у річному макроциклі підготовки армспортсменів, методики визначення рівнів силової підготовленості армспортсменів першого розряду.

Якість використаних для дослідження методів, репрезентативність отриманих результатів. Схема виконання роботи передбачає можливість отримання повної й об'єктивної інформації при послідовному виконанні намічених завдань, причому відомості, отримані на попередніх етапах, стали основою планування наступних етапів дослідження. У роботі використані такі методи, як теоретичний аналіз й узагальнення даних науково-методичної інформації; системний аналіз; педагогічні методи дослідження: педагогічне спостереження, бесіди, анкетування, педагогічний аналіз, тестування, педагогічний експеримент; біомеханічні: тензодинамометрії, аналіз відеоматеріалів; метод математичної статистики.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації та доцільність продовження та розвитку відповідних досліджень. Отримані результати мають суттєву практичну значущість та полягають у розробці на рівні винаходів 10 інноваційних тренажерів і 6 пристосувань до них локально спрямованої дії, методики комплексного використання низки інноваційних тренажерів локально спрямованої дії, практичних рекомендацій до їхнього використання для підвищення рівнів силових можливостей армспортсменів. Результати роботи впроваджено у практику тренувального процесу, що підтверджено відповідними актами

впровадження: спортивного клубу «Злотий тур», м. Гдиня (акт впровадження № 1 від 01.06.2018); спортивного клубу «Злотий тур», м. Гдиня (акт впровадження № 2 від 11.09.2018); спортивного клубу ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, м. Харків (акт впровадження № 3 від 10.10.2018); спортивного клубу НЮУ ім. Ярослава Мудрого, м. Харків (акт впровадження № 4 від 15.11.2018); спортивного клубу ХНУБА, м. Харків (акт впровадження № 5 від 20.12.2018); кафедри ОПС ХДАФК (акт впровадження № 6 від 20.02.2019). Результати досліджень використано у процесі тренувальних занять з армспорту із застосуванням інноваційних тренажерів як обґрунтованих рекомендацій педагогічно та фізіологічно підвищення рівнів силових можливостей і рухливості у суглобах, так і з нормування фізичних навантажень армспортсменів.

Оцінка наукової та літературної якості складу матеріалу та стилю дисертації. Дисертація написана українською літературною мовою, автор добре володіє матеріалом та вільно його викладає. Характер та стиль оформлення дисертації повністю відповідають загальним вимогам.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації. Структура викладення дисертаційного матеріалу є традиційною, такою, що є прийнятною для наукових робіт подібного плану. Роботу викладено 215 сторінках комп'ютерного тексту, що включає 31 таблиці і 41 рисунок, з яких 4 таблиці й 1 рисунок займають усю площу сторінки. Список використаних джерел складається із 226 найменувань, з яких 184 джерела на кирилиці та 42 джерел на латиниці, і викладений на 24 сторінках та 2 додатках.

У вступі дисертант обґрунтовує вибір теми дослідження, показує її зв'язок із науковими програмами, формулює мету та завдання роботи, визначає об'єкт та предмет спостереження, розкриває наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наводить відомості щодо апробації результатів та їх оприлюднення в публікаціях.

У аналітичному огляді літератури дисертант проводить комплексний

аналіз наявних літературних джерел, присвячених проблемам та перспективам використання тренажерного обладнання в силовій підготовці в армспорті, послідовно аналізуючи сучасний стан розвитку армспорту і наукових досліджень, що спрямовані на вдосконалення підготовки армспортсменів, надаючи характеристику й оцінюючи роль силової підготовленості у формуванні техніко-тактичної майстерності армспортсменів, аналізує класифікацію та характеристику тренажерного обладнання, що використовується в силових видах спорту та армспорті, а також основні методичні підходи до застосування тренажерних приладів у процесі вдосконалення силових можливостей спортсменів.

Другий розділ містить відомості щодо програми, матеріалів та методів, використаних під час роботи. Досягнення мети та виконання задач дослідження здійснено за допомогою спеціально розробленої програми, згідно з якою дослідження проведено у чотири етапи. У дослідженні взяли участь 48 спортсменів, із яких: 5 – Заслужені майстри спорту (2 – в контрольній, 3 – в експериментальній групах), 10 – майстри спорту України міжнародного класу, 13 – майстри спорту України, 4 – кандидати у майстри спорту, 16 – 1 розряду.

Використані у роботі методи цілком відповідають поставленим завданням, є загальноновизнаними та репрезентативними, а використані методики статистичної обробки є адекватними, що дає змогу отримати вірогідні результати.

Третій розділ присвячений технічній і методичній характеристиці інноваційного спеціалізованого тренажерного обладнання для силової підготовки армспортсменів. Підтверджено, що сконструйовано 16 авторських спеціалізованих інноваційних тренажерів і пристосувань локально спрямованої дії для підвищення рівнів силових показників груп м'язів верхнього плечового поясу та рук і вдосконалення технічної підготовленості спортсменів з армспорту. Виконання динамічних силових вправ з використанням авторських тренажерів за просторовими характеристиками більшою мірою відповідають змагальним навантаженням і дозволяють

сконцентрувати зусилля тих м'язових груп, що безпосередньо забезпечують виконання змагальних вправ.

У четвертому розділі автор аналізує особливості організації та проведення тренувального процесу зі спортсменами вищої кваліфікації в армспорті із застосуванням інноваційного тренажерного обладнання. Доведено, що виконання експериментальної програми тренувань з використанням інноваційних тренажерів та приладів спортсменами експериментальних груп у всіх трьох вагових категоріях дозволило суттєво підвищити рівень їхньої силової підготовленості.

Проведений аналіз та узагальнення результатів свідчать, що послідовне виконання поставлених завдань дозволило автору досягти мети дисертаційної роботи. Це дозволяє стверджувати цінність наукової новизни та практичної значущості дисертації.

Наукові положення, сформульовані в дисертації, базуються на достатній кількості експериментальних досліджень, мають науково обґрунтований характер, логічно пов'язаний з отриманими результатами. Висновки, що зроблені у роботі, є логічними, відбивають реалізацію поставлених завдань, містять найбільш важливі науково-практичні результати, одержані в дисертації, та необхідний цифровий матеріал. Анотація відображає зміст дисертації.

Автор має достатню для здобуття наукового ступеня доктора філософії кількість публікацій, що відбивають одержані результати, – 9 наукових праць, з яких 6 статей видано у наукових фахових виданнях України, а також 2 статті у міжнародних виданнях, що включені до міжнародної науково-метричних баз Scopus і Index Copernicus.

Робота апробована на представницьких наукових конференціях, включаючи міжнародні.

Оцінюючи в цілому позитивно дисертацію Мазуренка Ігоря Олександровича, необхідно у порядку дискусії зупинитися на зауваженнях та питаннях, що виникли під час ознайомлення із роботою, а саме:

1. Які саме науково-метричні бази використовувалися при аналітичному огляді літератури?

2. Чи включав метод спостереження за тренувальним процесом проведення хронометражу тренувань? Які були його результати?

3. Хто був автором анкети, що використовувалася для анкетування тренерів?

4. Педагогічне тестування та визначення сили рук – це різні методи дослідження.

5. Третій розділ містить опис тренажерів та обладнання. У чому сенс наведення цих відомостей?

6. Як можна пояснити положення, що «використання експериментальної програми сприяло збереженню однорідності та стабільності результатів у тестових силових вправах»?

Однак слід зазначити, що ці питання не знижують актуальності, новизни та практичної значущості дисертаційної роботи та не впливають на її загальну високу позитивну оцінку.

‘

ВИСНОВОК

Таким чином, дисертація Мазуренка Ігоря Олександровича «Використання інноваційного спеціалізованого тренажерного обладнання у силовій підготовці армспортсменів різної кваліфікації», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 – фізична культура та спорт, є самостійною, закінченою науково-дослідною роботою, що виконана на актуальну тему, має вагоме теоретичне та практичне значення відповідає встановленим вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167, а її автор присудження наукового

ступеня доктора філософії у галузі знань
01 – «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 017 – «Фізична культура і спорт».

<p>Офіційний опонент, доцент кафедри фізичного виховання Харківського національного аграрного університету ім. Докучасва, к.фіз.вих., доцент</p>	 Олександр ГАЛАШКО
 <p>Підпис <u>О. Галашко</u> засвідчується Керівник відділу діловодства і канцелярії Т. Маршала <u>06</u> <u>2017</u> р.</p>	